

Sygn. akt IV RC 688/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk - Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny
i Nieletnich w składzie :

Przewodniczący SSR Agnieszka Kubica

Protokolant Marta Maczuga

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2016 r. w Gdańsku sprawy

z powództwa: mał. K. K. (1)

zastępowanego przez przedstawiciela ustawowego: K. K. (2)

przeciwko: R. K.

o podwyższenie alimentów

I. podwyższa alimenty ustalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 03.07.2015 r. sygnatura II C 3383/14 od pozwanego R. K. na rzecz małoletniego powoda K. K. (1) z kwoty po 400 zł do kwoty po 500 zł (pięset złotych) miesięcznie, płatne z góry do 10-go dnia każdego miesiąca do rąk matki małoletniego K. K. (2) wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 01 stycznia 2016 r.;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała;

III. wyrokowi w pkt I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;

IV. obciąża pozwanego R. K. kosztami postępowania w kwocie 60 zł (sześćdziesiąt złotych) i nakazuje ściągnąć je na rzecz Skarbu Państwa Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku;

V. zasądza od pozwanego R. K. na rzecz małoletniego powoda do rąk matki powoda K. K. (2) kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. IV RC 688/15

UZASADNIENIE

Małoletni K. K. (1) reprezentowany przez matkę K. K. (2) w dniu 28 sierpnia 2015 roku złożył przeciwko swojemu ojcu R. K. pozew o podwyższenie alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 3 lipca 2015 roku z kwoty 400 zł do kwoty 800 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w czasie orzekania przez Sąd Okręgowy małoletni powód pozostawał pod opieką matki bądź babci. Od 1 września 2015 roku powód zacznie uczęszczać do przedszkola, za które miesięczna opłata wynosi około 800 zł. Dalej wyjaśniono, że opłata za przedszkole nie pozostaje bez wpływu na skromny budżet domowy matki powoda. Nadto K. K. (2) podejmuje pracę jako recepcjonista z dniem 1 września 2015 roku. Strona powodowa wyjaśniła, że jej koszty utrzymania nie uległy zmianie w stosunku miesięcznym od wydania wyroku przez Sąd Okręgowy. Jediną istotną zmianą jest opłata za przedszkole w wysokości 800 zł.

(pozew: k. 2)

Pozwany R. K. w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa. Pozwany zaznaczył, że poczuwa się do obowiązku lożenia na utrzymanie dziecka i systematycznie ten obowiązek wypełnia. Jednakże nie ma podstaw, aby małoletni K. K. (1) uczęszczał do prywatnego przedszkola, skoro jego rodziców na to nie stać. Pozwany wyjaśnił, że matka powoda zapisała go do prywatnego przedszkola bez wiedzy i zgody pozwanego. Dalej wskazał, że matki samotnie wychowujące dzieci mają pierwszeństwo w zapisie do przedszkola państwowego, które kosztuje znacznie mniej niż przedszkole prywatne. Dodał również, że małoletni często choruje, zaś wówczas jest przez przedszkole pobierana opłata podstawowa w wysokości 550 zł.

(odpowiedź na pozew: k. 18)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni K. K. (1) urodzony (...) pochodzi ze związku małżeńskiego K. K. (2) i R. K.. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 3 lipca 2015 roku o sygn. II C 3383/14 związek małżeński K. K. (2) i R. K. został rozwiązany przez rozwód bez orzekania o winie. W pkt 3 powyższego wyroku zasądzone od R. K. na rzecz małoletniego syna alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie.

(dowód: akta sprawy II C 3383/14, k. 44)

W dacie wspomnianego wyroku małoletni K. K. (1) miał 2 lata, nie uczęszczał do przedszkola, ponieważ opiekowała się nim babcia. K. K. (2) pracowała wówczas na podstawie umowy zlecenia jako sprzątaczką w P. (...) w G., jako tester kosmetyków oraz dorywczo bez umowy o pracę jako fryzjerka. Jej miesięczne zarobki wynosiły około 1.700 zł. K. K. (2) wraz z powodem mieszkała u babci.

Pozwany R. K. pozostawał wówczas bez pracy, bowiem jego poprzedni pracodawca działający na giełdzie kwiatowej zbankrutował. Pozwany miał zamiar zarejestrować się w Powiatowym Urzędzie Pracy. Z zaświadczenia PUP w G. wynika, że R. K. był zarejestrowany jako bezrobotny od dnia 21 lipca 2015 roku do dnia 8 grudnia 2015 roku, a w okresie od 19 października 2015 roku do 8 grudnia 2015 roku otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1.208,20 zł brutto. Pozwany mieszkał wówczas z rodzicami, którym płacił 400 zł na utrzymanie mieszkania. Nadto jest on właścicielem nieruchomości gruntowej w O..

(dowód: zaświadczenie PUP z dnia 27.01.2016 r. – k.19, akta sprawy II C 3383/14: zeznania K. K. (2) – k. 43, zeznania R. K. – k. 43)

Małoletni K. K. (1) ma obecnie 2,5 roku. Od września 2015 roku uczęszcza do prywatnego przedszkola. Odpłatność za przedszkole wynosi 590 zł miesięcznie, dodatkowo naliczana jest stawka żywieniowa w wysokości 10 zł za dzień. Odpłatność za przedszkole obejmowała również wpisowe w wysokości 200 zł, wyprawkę na cały rok szkolny oraz ubezpieczenie (...) w kwocie 350 zł. Małoletni powód mieszka wraz z matką, babcią, mężem babci oraz wujkiem w mieszkaniu stanowiącym własność babci powoda. Wszyscy domownicy prowadzą wspólne gospodarstwo domowe.

Matka powoda zmieniła pracę, obecnie została zatrudniona przez (...) Ochrona Sp. z o.o. na podstawie umowy zlecenia w wynagrodzeniu w wysokości 1.700 zł. Z uwagi na zmianę godzin pracy przedstawicielka ustawowa powoda musiała zapisać go do przedszkola.

Pozwany R. K. od stycznia 2016 roku prowadzi działalność gospodarczą polegającą na remontach mieszkań. Mieszka on wraz z siostrą i jej mężem, matką, ojcem i babcią w mieszkaniu stanowiącym własność matki pozwanego. Wszyscy domownicy prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. R. K. nie ma na utrzymaniu innych dzieci poza powodem. Pozwany widuje się z małoletnim powodem, łoży na jego utrzymanie zasądzone alimenty. Nadto raz dołożył matce powoda do przedszkola kwotę 100 zł oraz kupił buty małoletniemu.

(dowód: umowa z dnia 18.08.2015 r. – k. 4-6, zaświadczenie z (...) k. 22, umowa zlecenia z dnia 01.09.2015 r. – k.25-26, umowa zlecenia z dnia 01.01.2016 r. – k. 27-28, potwierdzenia przelewów – k. 29-35, faktury – k.36-41, potwierdzenia - k.42-48, zeznania pozwanego: k. – 51-52, zeznania matki powoda: k. 50-51)

K. K. (2) i R. K. poza małoletnim powodem nie mają innych osób na utrzymaniu.

(okoliczność niesporna)

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny w sprawie Sąd oparł się przede wszystkim na przesłuchaniu stron i złożonych przez strony do akt dokumentach. Sąd oparł się również na dokumentach z akt sprawy Sądu Okręgowego w Gdańsku sygn. II C 3383/14. Sąd dał również wiarę dokumentom prywatnym złożonym przez strony na potrzeby niniejszej sprawy. Wiarygodność dokumentów nie była w toku procesu przez strony kwestionowana, nie budziła też wątpliwości Sądu. Oceniając wyjaśnienia stron Sąd miał na uwadze, że w niektórych kwestiach istotnych dla sprawy były one bezsporne, strony natomiast odmiennie oceniały możliwości zarobkowe pozwanego i zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powoda.

Sąd miał na uwadze, że co do faktów nie było między stronami zasadniczego sporu. Kwestią sporną był jedynie zakres obowiązku alimentacyjnego powoda w ustalonym przez Sąd stanie faktycznym, w tym zwłaszcza w kontekście kwestionowanych przez pozwanego opłat za przedszkole.

Materialnoprawną podstawą powództwa o podwyższenie alimentów jest art. 138 w zw. z art. 135 § 1 kro, z którego wynika, że można domagać się zmiany wysokości alimentów w razie zmiany w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub w zakresie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego do alimentacji. Nie każda jednak zmiana stosunków uzasadnia ingerencję w wysokość alimentów, ale tylko taka, która ma charakter trwały i dotyczy okoliczności istotnych (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., sygn. III CZP 91/86, OSNCP 1988/4/42). Ciężar dowodu, że od daty poprzedniego skonkretyzowania obowiązku alimentacyjnego nastąpiła tego rodzaju zmiana okoliczności, obciąża powoda (art. 6 kc w zw. z art. 232 kpc).

Rozpoznając powództwo zatem Sąd obowiązany był zbadać, czy od daty ustalenia alimentów w sprawie sygn. II C 3383/14 nastąpiła istotna i trwała zmiana okoliczności. W ocenie Sądu o takiej zmianie należy mówić, jednak jej zakres nie uzasadnia uwzględnienia powództwa w całości, lecz jedynie w części. Należy podzielić stanowisko matki powoda, że nastąpił wzrost kosztów utrzymania powoda w porównaniu do stanu aktualnego w lipcu 2015 roku, bowiem małoletni powód zaczął uczęszczać do przedszkola. Istotnym jest, że pozostałe koszty utrzymania dziecka nie uległy zmianie, co przyznała strona powodowa.

Matka powoda nie zdołała przekonać Sądu, że koniecznym było zapisanie małoletniego powoda do prywatnego przedszkola. Powyższe tłumaczyła tym, iż w publicznych przedszkolach nie było miejsc. Nie można pominąć tego, że K. K. (2) jako samotnej matce przysługuje pierwszeństwo w zapisach dziecka do publicznego przedszkola.

Sąd nie podzielił stanowiska matki powoda, jakoby wydatki na prywatne przedszkole w wysokości 800 zł miesięcznie należało zaliczać do nakładów na zaspokajanie usprawiedliwionych potrzeb dziecka w rozumieniu art. 135 § 1 kro. Podkreślić należy, że zakres zaspokajania owych usprawiedliwionych potrzeb dziecka musi korelować z możliwościami zarobkowymi i majątkowymi rodziców dziecka. Nie można bowiem oczekiwać, że potrzeby dziecka będą zaspokajane ponad możliwości rodziców, czy że rodzice winni doprowadzać się do niedostatku, by zaspokoić potrzeby dziecka na wygórowanym – w porównaniu z możliwościami rodziców – poziomie. Wracając do rozważań na temat kosztów utrzymania małoletniego K. K. (1) nie sposób nie zgodzić się z pozwanym, że są one wygórowane. Jak wyżej wspomniano, w poprzedniej sprawie o alimenty zakończonej w 2015 roku Sąd ustalił zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniego na poziomie rzędu 800 zł miesięcznie. Matka powoda nie wykazała, by potrzeby małoletniego od tamtej pory wzrosły aż do poziomu 1.600 zł, jak to zgłoszono w pozwie. Zauważyć należy, że małoletni jest dzieckiem ogólnie zdrowym, nie przyjmuje na stałe żadnych leków. Bezspornym jest także, że do usprawiedliwionych

potrzeb małoletniego powoda należy wliczyć koszty żywienia, środków higieny i czystości oraz odzieży, jednakże, jak sama przyznała to strona powodowa, nie uległy one zmianie od czasu ustalania poprzednich alimentów. Zważywszy należy, że matka małoletniego powoda zawyżyła koszty utrzymania małoletniego oceniając je na kwotę 1.600 zł. W ocenie Sądu zawyżone są koszty związane z przedszkolem. Nadto wskazać należy, że małoletni uczęszcza do przedszkola prywatnego, na co nie wyraził zgody pozwany. Wskazywał on, że rodziców nie stać na prywatną placówkę dla syna i że powinien on uczęszczać do przedszkola publicznego, którego koszty byłyby znacznie niższe. Sąd w tej kwestii podzielił zdanie pozwanego uznając, że opłata za przedszkole w kwocie 800 zł jest nieadekwatna do wysokości dochodów uzyskiwanych przez rodziców małoletniego. Mając to na uwadze Sąd do usprawiedliwionych kosztów utrzymania małoletniego zaliczył kwotę 350 zł miesięcznie za przedszkole, co stanowi średnią opłatę w przedszkolach publicznych. Pozostałe, wskazane przez matkę małoletniego, koszty opłat za przedszkole Sąd uznał za nieusprawiedliwiony wydatek w kontekście sytuacji zarobkowej obojga rodziców powoda. Nie można również pominąć tego, że w przedszkolu zapewniane są dziecku posiłki, zatem koszt wyżywienia powoda ponoszony poza pobytem w przedszkolu uległ zmniejszeniu. Należy zwrócić uwagę, że dzieci mają prawo do tzw. równej stopy życiowej z rodzicami, a usprawiedliwione potrzeby dzieci nie mogą w sposób rażący do tego poziomu odbiegać. Sąd zauważa także, że K. K. (2), jako samotna matka, jest osobą uprawnioną w pierwszej kolejności do uzyskania dla dziecka miejsca w publicznym przedszkolu, a jej wyjaśnienia w tej kwestii Sąd uznał za niewiarygodne, nie zostały bowiem w żaden sposób udowodnione.

Biorąc pod uwagę, że powód jest dzieckiem zdrowym, nie wymagającym specjalistycznego leczenia, a także uwzględniając wydatki związane z przedszkolem małoletniego, w ocenie Sądu aktualne potrzeby małoletniego należy szacować na kwotę na poziomie 1000 zł w skali miesiąca. Na kwotę tę składają się także wydatki na codzienne utrzymanie powoda (wyżywienie, środki higieny, odzież), udział małoletniego w opłatach mieszkaniowych, zapewnienie dziecku wypoczynku letniego.

Reasumując należy stwierdzić, że w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego K. K. (1) nastąpiła zamiana w rozumieniu art. 138 k.r.o. Pozwany zresztą okoliczność tę przyznał w swojej odpowiedzi na pozew. Jednakże słusznie zauważył, iż nie jest konieczne, aby małoletni powód uczęszczał do prywatnego przedszkola skoro jest możliwość aby zapisać go do tańszego publicznego. Przedstawiane przez matkę małoletniej koszty utrzymania dziecka są wygórowane i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego. Należy mieć bowiem na uwadze, że potrzeby dziecka winny być zaspokajane na takim poziomie, który odzwierciedla stopę życiową rodziców zobowiązanych do alimentacji. Podnoszona przez matkę powoda suma zaś znacząca od tego standardu odbiega.

O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują nie tylko potrzeby uprawnionego, ale i możliwości majątkowe i zarobkowe zobowiązanych – w tym przypadku obojga rodziców powoda. Sytuacja zarobkowa K. K. (2) od daty ostatecznego orzeczenia nie uległa zmianie. Co prawda zmieniła ona pracę jednakże wysokość jej zarobków nie uległa zmianie. Nadal wynoszą one 1.700 zł miesięcznie.

Odnośnie sytuacji pozwanego zauważyć należy, że od stycznia 2016 roku rozpoczął on prowadzenie działalności gospodarczej o charakterze remontowo-budowlanym. Wcześniej tj. od 21 lipca 2015 roku R. K. był zarejestrowany jako osoba bezrobotna z prawem do zasiłku za okres od 19 października 2015 roku do 8 grudnia 2015 roku w wysokości 1.208,20 zł brutto. Zdaniem Sądu skoro pozwanemu udało się rozpocząć działalność gospodarczą i w ten sposób podjąć aktywność zawodową, należy to uznać zatem za zmianę na lepsze. Poza powodem nie ma on innych dzieci na utrzymaniu. Zdaniem Sądu pozwany stara się w pełni wykorzystywać swoje możliwości zarobkowe.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd miał także na względzie, że to niemal wyłącznie matka małoletniego powoda podejmuje osobiste starania o utrzymanie i wychowanie małoletniego, czym po części realizuje swój obowiązek alimentacyjny w myśl art. 135 § 2 k.r.o. Pozwany ogranicza się do kilku spotkań z synem w miesiącu i poza alimentami nie łoży na utrzymanie powoda.

Zestawiając przedstawione wyżej usprawiedliwione potrzeby powoda z możliwościami majątkowymi i zarobkowymi obojga rodziców Sąd doszedł do przekonania, że w aktualnym stanie faktycznym obowiązek alimentacyjny pozwanego

wobec syna wyczerpuje się kwotą po 500 zł miesięcznie. Kwota ta odzwierciedla zakres zmiany okoliczności w porównaniu do sytuacji w momencie poprzedniego ustalania alimentów. Stąd też na zasadzie art. 138 kro w zw. z art. 135 § 1 kro orzeczono jak w pkt I sentencji, oddalając powództwo w pozostałym zakresie jako bezzasadne.

Stosownie do regulacji art. 333 § 1 pkt 1 kpc wyrokowi w części zasądzającej alimenty nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie IV i V wyroku w myśl zasady odpowiedzialności za wynik procesu, stosownie do art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., mając na uwadze, że strona powodowa z mocy ustawy była od kosztów sądowych zwolniona. Strona powodowa korzystała z zastępstwa procesowego żądając zasądzenia od strony przeciwnej stosownego zwrotu kosztów pomocy prawnej. Mając na uwadze wynik sprawy, w tym zakres, w jakim zgłoszone roszczenia były sporne, Sąd uznał, że stronie powodowej należy się zwrot kosztów zastępstwa procesowego za reprezentowanie małoletniego K. K. (1) w 25 % stawki – a więc w takim zakresie, w jaki strona powodowa wygrała proces. Biorąc pod uwagę stawki wynagrodzenia adwokata ustalone w § 7 ust. 1 pkt 11 i § 7 ust. 4 w zw. z § 6 rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) Sąd przyznał matce powodów zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 150 zł - jak w pkt V sentencji.